

د کربلا نه مونږه څه زده کړل؟

04-August-2022

هفته وراه د سنټو ډکه اجتماع کښي کيدونکي

د سنټو ډک بيان

(For Islamic Brothers)

4 اگست 2022ء د پاکستان په هفته وار اجتماع کنبی کیدونکے بیان

د کربلا نه مونره شه زده کرل؟

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِيْنَ
 اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِط بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِط
 اَلصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا رَسُوْلَ اللّٰهِ وَعَلٰى اٰلِكَ وَاَصْحٰبِكَ يَا حَبِيْبَ اللّٰهِ
 اَلصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا نَبِيَّ اللّٰهِ وَعَلٰى اٰلِكَ وَاَصْحٰبِكَ يَا تُوْرَةَ اللّٰهِ
 تَوَيْتُ سُنَّتَ الْاِغْتِكَافِ (ترجمه: ما د سُنَّتِ اعتكاف نيَّت اوکرو)

د دُرُودِ پاك فضيلت

د الله پاك آخري نبي، رسول هاشمي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فرمائي: كله چې د زيارت ورځ راشي، الله پاك فرښتې راليري، د هغوئي سره د سپينو زرو کاغذ او سرو زرو قلمونه وي، هغوئي ليکي چې څوک د زيارت په ورځ او د جُمعے (يعني د زيارت او جُمعے په مينځنۍ شپه) په ما باندې زيات درود لولي.¹

مصطفیٰ جانِ رحمت په لاکھوں سلام شمع بزمِ هدايت په لاکھوں سلام
 هم غريبوں کے آقا په بے حد درود هم فقيروں کی شَرَوْت په لاکھوں سلام²

صَلُّوا عَلٰى الْحَبِيْب! صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

323

¹...تاريخ دمشق، جلد: 43، صفحه: 142۔

²...حدائق بخشش، صفحه: 298295 ملقطاً۔

د بیان اوریدلو نیتونه

فرمانِ مُصطَفیِّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: **الْنِّيَّةُ الْحَسَنَةُ تُدْخِلُ صَاحِبَهَا الْجَنَّةَ** ښه نیت بنده جنت ته داخلوي.¹

اے عاشقانِ رسول! د هر نیک او جائز کار نه مخکښې ښه ښه نیتونو کولو عادت جوړ کړئ چې هغه نیت بنده جنت ته داخلوي. د بیان اوریدلو نه مخکښې ښه ښه نیتونه اوکړئ: مثلاً نیت اوکړئ چې **✿** نظر به ښکته ساتم او ښه په غور به بیان اورم. **✿** د علم دین زده کولو د پاره به پوره بیان اورم **✿** چې خومره کیدے شو د علم دین د تعظیم [یعني ادب] په نیت به باآدبه کښینم **✿** د خپلے اصلاح د پاره به پوره بیان اورم **✿** څه چې واورم پخپله به پرې د عمل کولو او نورو د رسولو کوشش کووم **✿** که قلم کاغذ درسره وي نو د اهمو نکاتو نوټ کولو نیت هم اوکړئ.

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

غیر مسلمه مسلمان شو...!!

علامه ابن حجر مکی **رَحِمَهُ اللهُ عَلَيْهِ** ذکر کوي: د کربلا د واقعي نه پس بد بخته یزیدیانو د امام عالي مقام، حضرت امام حسین **رَضِيَ اللهُ عَنْهُ** سر مبارک په نیزه کښې اوچت کړو او مُلکِ شام طرف ته ئې وړلو، په لاره کښې د یو

نصراني راهب (يعني عيسائي عبادت کوونکي) گرجا راغله، هغه راهب چې سر انور اوليدو نو د هغې په باره کښې ئې د خلقو نه پوښتنه اوکړه، خلقو ورته اووئيل چې دا د رسول الله ﷺ د نمسي، حضرت امام حسين رضى الله عنه سر مبارک دے، دې اوريدو سره راهب ډير خفه شو او د پليدو يزيديانو خوله لارو او اوئې وئيل: تاسو غلط خلق ئې! آيا تاسو په دې خبره راضي کيدے شئ چې لس زره اشرفى واخلى او د يوے شپه د پاره دا سر مبارک ما له راکړئ؟ يزيديان خو د مال اوږي وو، فوراً راضي شو. راهب اگرچه غير مسلمه وو، البته هغه د سر مبارک ئې پوره ادب اوکړو، هغه له ئې غسل ورکړو، خوشبو ئې پرې اولگوله او ټوله شپه ئې په غيږه کښې کيښودو او ورته ئې کتل، هغه د سر انور نه يو نور آسمان طرف ته اوچتيدونکے اوليدلو، د سر مبارک د دې کرامت ليدلو سره د راهب زړه نرم شو، د سر انور نه ووتونکي نور د راهب سينه روښانه کړه، هغه دا شپه په ژړا تيره کړه او سحر ئې کلمه اووئيله مسلمان شو، هغه نيك بخته راهب چا چې اوس کلمه اووئيله او د حسين رضى الله عنه د نيکه مبارک، رحمت کونين ﷺ غلام جوړ شو، هغه خپله گرجا او ټول سامان پريښودو او باقي ټول ژوند ئې د اهل بيتو په خدمت کښې تير کړو.¹

دولت دیدار پائی پاک جائیں بیچ کر کربلا میں خوب ہی چمکی دکان اہل بیت¹

اے عاشقانِ رسول! عیسائی راہب چې د امام عالی مقام رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ د سر مبارک ادب او کړو نو هغه ته د ایمان دولت نصیب شو، بل خوا په ظاهره کلمه ویونکي یزیدیان بدبخته لالچیان وو، د هغوئي حرص، د دُنیا د دولت خواهش دوتی برباد کړه، دغه بدبختو یزیدیانو چې د امام عالی مقام رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ د خیمو نه کومې درهمې او دینارونه لوټ کړي وو او کوم ئې چې د راہب نه اخستې وو، د هغې د تقسیمولو د پاره ئې چې کله د تھیلو خُله پراستي نو اوئې کتل چې هغه ټول درهمونه او دینارونه ټکري [یعني گودري] جوړ شوي دي، د هغه ټکرو په یو طرف د سپارې 13، سُوْرَه اِبْرَاهِيْمَ دا آیت لیکلے شوے وو:

وَلَا تَحْسَبَنَّ اللَّهَ غَافِلًا عَمَّا يَفْعَلُ
الظَّالِمُونَ

[مفهوم] ترجمه کُنز العرفان: او (اے اوریدونکيه!) هيڅ کله الله د هغه

کارونو نه بے خبره مه گنږه کوم چې

(پاړه: 13، سوره ابراهيم: 42)

ظالمان کوي.

او په بل طرف د سپاره 19، سُوْرَه شُعْرَاء دا آیت مبارک لیکلے شوے وو:²

323

¹... ذوق نعت، صفحه: 103-

²... الصواعق المحرقة، الباب الحادی عشر، فی فضائل اهل البيت، صفحه: 246-

وَ سَيَعْلَمُ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَيَّ
 مُنْقَلَبٍ يَنْقَلِبُونَ ﴿٢٢٧﴾
 [مفهوم] ترجمه کنزالعرفان: او نزدې ده چې
 ظالمانو ته به پته اولگي چې [د
 انجام] په کوم طرف ور مخامخ شي. (پاره: 19، سورة شعراء: 227)

اے عاشقان صحابه و اهل بیت! خومره د عبرت خبره ده! د حضرت امام
 حسین رضی الله عنه د سر مبارک د ادب کولو په برکت یو غیر مسلم ته د
 ایمان دولت نصیب شو او بل خوا په یزیدیانو بدبختانو تندر راپریوتو، د
 هغوئي د غلطو حرکتونو د نتیجې یو وړوکي شان نظاره اوبودله شوه، د
 هغوئي د سر و زرو سکې ټکري جوړ شو، دا د قدرت د طرف نه د عبرت یو
 سبق وو چې اے بدبختو! تاسو د دې فاني دُنیا په خاطر د دین نه مخ واپرولو، په
 آل رسول (یعني د رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم په اولاد) باندې مو ظلم
 اوکړو...!! یاد ساتئ! د دین نه تاسو سخته بے پرواهي اوکړه او د کومې فاني
 او بے وفا دُنیا د حاصلولو د پاره چې مو داسې اوکړه، هغه به هم ستاسو په
 لاس نه راځي، تاسو په دُنیا او آخرت کښې نقصان موندونکي شوی.

تم نے اجاڑا حضرت زہرا کا بوتال   تم خود اُجڑ گئے، تمہیں یہ بد دُعا ملی
 رسوائے خلق ہو گئے، برباد ہو گئے   مردودو! تم کو ذلتِ ہر دوسرا ملی
 دُنیا پرستو دین سے منہ موڑ کر تمہیں   دُنیا ملی نہ عیش و طرب کی ہوا ملی
 صَلُّوا عَلَی الْحَبِیْب!   صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

د امام حُسين رَضِيَ اللهُ عَنْهُ مختصر تعارف او فضائل

خوږو او محترمو اسلامي ورونيو! امام عالي مقام، حضرت امام حُسين رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ډيره لويه هستي ده، د هغوي رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نوم مبارک: حُسين، کنيت: ابو عبد الله او القاب: سَيِّدُ رَسُوْلِ اللهِ (د رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ نمسه) او رِيْحَانَةُ الرَّسُوْلِ (يعني د رسول گل) دي.¹

کيا بات رضا، اَسْ جَنَّتِيْنَ كَرَمِ كِي زهرا هې گلې جس ميں، حُسين اور حَسَن پھول²

وضاحت: اعلى حضرت رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ فرمائي: د هغه د کرم او رحمت د باغ خبره او مثال څه دے د کوم غوتې او غنچه چې حضرت فاطمة الزهراء رَضِيَ اللهُ عَنْهَا او د کوم گل چې د جنتي ځوانانو سردار حضرت امام حسن او حُسين رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا دي.

(1) د حُسين رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نيکه خوږ آقا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ او فرمائيل: حُسينٌ مِنِّيْ وَاَنَا مِنْ حُسينٍ، أَحَبَّ اللهُ مَنْ أَحَبَّ حُسينًا يعني حُسين زما نه دے او زه د حُسين نه يم، څوک چې د حُسين سره محبت کوي الله پاک د هغه سره محبت کوي.³

(2) په يو حديث شريف کنيې ئې او فرمائيل: د حَسَن او حُسين سره

323

1... کرامات امام حسين، صفحه: 3-

2... حدائق بخشش، صفحه: 79-

3... ترمذی، ابواب المناقب، صفحه: 857، حديث: 3782-

چې چا محبت اوکړو، هغه زما سره محبت اوکړو او چا چې د هغوئي سره
دُبمني اوکړه، هغه زما سره دبمني اوکړه¹

(3) په بخاري شريف کښې روايت دے، د الله پاک آخري نبي، رسول
هاشمي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ او فرمائيل: **هُمَا رَيْحَانَتَايَ مِنَ الدُّنْيَا حَسَنَ** او
حُسَيْنَ په دُنيا کښې زما دوه گُلوڼه دي.²

آن دو کا صدقه جن کو کہا میرے پھول ہیں کيچے رضا کو حشر میں خنداں مثال گل³

وضاحت: اعلى حضرت رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ عَرْض كوي: يا رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ
تاسو او فرمائيل: حَسَنَ او حُسَيْنَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا دواړه زما گلوڼه دي. د دغه دواړو
جنتي گلوڼو په برکت! احمد رضا د قيامت په ورځ د گل په شان په خدا خدا اوساته.
(4) او د ترمذي شريف په روايت کښې دي: حَسَنَ او حُسَيْنَ د جنتي
ځوانانو سرداران دي.⁴

امام عالي مقام، امام حُسَيْنَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ په 5 شَعْبَانَ الْبَعْظَمِ، 4 هجري
مدينه منوره کښې سترگې او غږولې. 55 کاله، 5 مياشتې، او 5 ورځې ئې
په دې دُنيا کښې تيرې کړې، په 10 مُحَرَّمِ الْاَحْرَامِ، 61 هجري، د جُمعې په

323

1... مستدرک، کتاب معرفة الصحابة، جلد: 3، صفحه: 182، حديث: 4777-.

2... بخاري، کتاب فضائل اصحاب النبي، باب مناقب الحسن والحسين، صفحه: 949، حديث: 3753-.

3... حدائق بخشش، صفحه: 77-.

4... ترمذي، ابواب المناقب، صفحه: 855، حديث: 3775-.

5... امام حسين کی کرامات، صفحه: 3-.

ورخ ڈیر پہ ظلم سرہ شہید کرے شو۔¹ ہغوئی پہ حق بانڈی د ثابت قدمی،
د باتوری، استقامت او صبر او رضا یو لازوال مثال قائم کرپو۔

باغ جنت کے یں بہر مدح خوان اہل بیت   تم کو مژدہ نار کا اے دشمنان اہل بیت
ان کی پاکی کا خدائے پاک کرتا ہے بیاں   آئیہ تطہیر سے ظاہر ہے شان اہل بیت
ان کے گھر میں بے اجازت جبرئیل آتے نہیں   قدر والے جانتے ہیں قدر و شان اہل بیت
کس شتی کی ہے حکومت ہائے کیا اندھیر ہے   دن دہائے لٹ رہا ہے کاروان اہل بیت
گھر لٹانا جان دینا کوئی تجھ سے سیکھ جائے   جان عالم ہو فدا اے خاندان اہل بیت²

وضاحت: د اہل بیت شان بیان و نونکو نصیب جنت دے او اے د اہل بیتو
دُشمنانوا! ستاسو د پارہ اور دے، اللہ پاک پہ آئیہ تطہیر (أَتَمَّا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُدْهَبَ عَنْكُمْ
الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا) کنبی د اہل بیتو شان او پاکی بیانوی او
حضرت جبرئیل عَلَيْهِ السَّلَام۔ ہم د اہل بیتو کور تہ بغیر اجازتہ نہ داخلیدلو خکہ
چہ صرف عزت والا د اہل بیت پہ عظمت [یعنی لوہ والی] پوہیری، دا د کوم
بدجختہ حکومت دے؟ دا خہ ظلم دے؟ چہ د ورخپ د اہل بیتو قافلہ لوہ
کولے شی، د حق پہ لارہ کنبی خپل خٹان قربانول او خپل ہر خہ قربانول دہ
خلق ستاسو نہ زدہ کرپی، اے د اہل بیتو خاندانہ! پہ تاسو دہ د تول عالم خٹان
قربان وی۔

¹...سوانح کربلا، صفحہ: 170۔

²...ذوق نعت، صفحہ: 103 101 100 ملنقطاً۔

زمکو او آسمانونو اوژپل، د وینې باران اوشو

علامه ابن حجر مکی رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ ذکر کوي: چې کله حضرت امام حسین رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ شهید کړه شو نو لمر تندر اونیولو، آسمان سُور شو، دريو ورځو پورې په دُنیا تیاره خوره وه، تر دې پورې چې د ورځې ستوري په نظر راتلل، د ډیرو ورځو پورې د آسمان نه وینې څڅیدلې، چې کومه کپرا به په هغې رنگ شوه، د هغې سُور والی به د ریځې ریځې کیدو پورې نه تلو، په بَيْتِ الْمُقَدَّسِ کښې چې به په هغه ورځ کوم کانږه اوچتوله شو، د هغې نه به تازه وینه وتله، د دې حال لیدلو سره د خلقو گمان شو چې کیدے شي قیامت راغله دے.¹ په زمکو او آسمانونو کښې د غم یو کیفیت وو، ټوله دُنیا په غم کښې وه، آسمان اوژپل، زمکې اوژپل، د پیریانو د غمژنو اشعارو لوستلو آوازونه واوریدے شو. **اللَّهُ أَكْبَرُ!**

هزاروں میں بستر (72) تن تھے تسلیم ورضا والے   حقیقت میں خدا ان کا تھا اور یہ تھے خدا والے
کسی نے جب وطن پوچھا تو حضرت نے یہ فرمایا: مدینے والے کہلاتے تھے، اب ہیں کربلا والے
حسین ابن علی کی کیا مدد کر سکتا تھا کوئی   یہ خود مشکل کُشا تھے اور تھے مشکل کشا والے
دوائے دَرْدِ عصیاں پنجن تن کے در سے ملتی ہے   زمانے میں یہی مشہور ہیں دَرِّ الشفا والے

کربلا د ژوند سبق دے

اے عاشقانِ رَسُول! یقیناً کربلا ډیره د غم او زړه درزونکې واقعه ده، خو یاد ساتئ! کربلا صرف یوه غمښنه واقعه نه ده، غمښنې واقعې په دُنیا کښې ډیرې شوې دي، د ظلم و ستم ډیرې قيصې په دې زمکه شوې دي خو هغه ټولې ختمې شوې، نن د خلقو په زړه او دماغو کښې د هغې خیال هم نشته، که کربلا هم صرف یوه غمښنه واقعه وے نو تقریباً د 1382 کلونه تیریدلو باوجود به په ذهنونو کښې داسې تازه نه ساتلے کیدله، ځکه کربلا صرف یوه واقعه نه ده، دا د ژوند د سبق پوره یو کتاب هم دے، د کربلا واقعه مونږ ته د کامیابۍ یوه لاره هم رانښائې، د ترقی رازونه هم رانښائې، د ژوند اُصول هم راته ښائې او د عظمت او شان سره د ژوند تیروولو سبق هم راکوي.

رساله ”کربلا کا خونی منظر“

د شیخ طریقت، امیرِ اهلِسنت حضرت علامه مولانا ابو بلال محمد الیاس عطار قادري رضوي **دَامَتْ بَرَکَاتُهُمُ الْعَالِیَهِ** یوه رساله ده: **کربلا کا خونی منظر**. دا رساله اصل کښې د یو خط جواب دے، چا د امیرِ اهلِسنت **دَامَتْ بَرَکَاتُهُمُ الْعَالِیَهِ** په بارگاه کښې خط اولیکو، په کوم کښې چې وئیلے شوي وو چې هغوئې ته د نیکی د دعوت په لاره کښې رُکاو تونه او مُشکلات رامنځ

ته کيږي، اميرِ اهلِسنت دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَهُ د دې په جواب کښې د کربلا خونې منظر بيان کړو او اوږې وئيل چې د کربلا شهيدانو د کربلا په ميدان کښې کوم ظلم اوزغملو، کوم ظلمونه پرې اوشو، دا ټول د نيکۍ د دعوت ورکولو په وجه وو، ځکه چې کله هم د نيکۍ د دعوت په لاره کښې رُکاوټونه راځي ته کيږي نو په حضرت امام حسين او د هغوئي په ملگرو رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ د يزيديانو له خوا شوي ظلمونه په خيال کښې راولئ! **اِنْ شَاءَ اللهُ** **النَّكْرِيم!** همت او حوصله به نصيب کيږي او د نيکۍ د دعوت عام کولو جذبه به هم ميلاويږي.

سُبْحَانَ اللهِ! د نيکۍ دعوت عام کول د يو مسلمان د ژوند يوه اهمه حصه ده، د کربلا د واقعي نه د نيکۍ د دعوت ورکولو جذبه هم ميلاويږي او په دې لار کښې د راتلونکو خندانو مخي ته د استقامت غر جوړيدو، د ظلم زياتي کولو يا د طعنو پيغورونو زهرژن غشي وديستلو، د هغې هم په کلکه د مخامخ کيدو حوصله ميلاويږي. اميرِ اهلِسنت دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَهُ په خپلو اشعارو کښې څومره ښکلې نصيحت فرمائي:

رونا مصيبت کامت روټوپيارے نبی کے ديوانے کرب و بلا والے شہزادوں پر بھی تونے دهيان کيا پيارے مبلغ! معمولی سی مشکل پر گھبراتا ہے دکيه حسين نے دين کی خاطر سارا گھر قربان کيا¹

د غیر مسلمو خیالات

یو غیر مُسلمه وو، په هغه ډیر ظلمونه اوشو، هغه وائی: ما تر 20 کالو پورې جیل تیر کړو، ناحقه ظلم مې برداشت کړو، یوه شپه ما فیصله اوکړه چې د ظالم په مخ کښې سر تیتووم، بیا ناڅاپه ما ته د حضرت امام حسین (رَضِيَ اللهُ عَنْهُ) او د کربلا واقعه رایاده شوه، بس! د هغې نه ما ته حوصله میلاؤ شوه او زه د ظالم مخه ته اودریدم. یو بل غیر مسلمه وائی: کربلا هغه یو جدا جنگ دے کوم چې د شهادت سره سره انسانانو ته اخلاقي سبق هم عطا کړے دے.

الله اکبر! اے عاشقانِ رسول! دا غیر مُسلمه دي، کوم چې د کربلا نه سبق اخلي، د امام حسین (رَضِيَ اللهُ عَنْهُ) بے مثاله استقامت یادولو سره خپلې حوصلے اوچتوي. د دې نه پته لکي چې کربلا صرف یوه غمښنه واقعه نه ده، یو درس هم دے، یو سبق هم دے، د کربلا واقعه مونږ ته د ژوند اُصول هم رانښايي او په شان سره ژوند تیرول هم رانښايي.

انسان کو بیدار تو هو لینے دو هر قوم پکارے گی ہمارے ہیں حسین

سر! دا هر څه خو مونږ ته کربلا هم رانښايي!!!

یو اسلامي ورور وائی: ما په B.A کښې سبق وئیلو، د B.A په انگلش کښې یو ناول ښودلے شي، یوه ورځ استاذ د هغه ناول په باره کښې لیکچر

راکړو، اوښې وئیل: د دې ناول لیکوال د یورپ یو مُفکّر دے، په دویم عالمي جنگ کېنې دا د یو فوځي په طور شریک شوه وو، د دویم عالمي جنگ نه پس چې په یورپ کېنې کوم انقلاب راغے، یورپ چې کومه ترقی اوکړه، د دې انقلاب او ترقی بنیاد چې په کومو نظریاتو وو، هغه نظریات وړاندې کوونکو مُفکّرینو کېنې یو مُفکّر د دې ناول لیکوال هم دے، لیکوال په دې ناول کېنې په خپل خاص انداز کېنې د کامیابی اُصول او د ناکامی اسباب بیان کړي دي. بیا استاذ د هغه ناول په باره کېنې لیکچر شروع کړو، مُصتَف وائی: که چېرې مونږ ته د ژوند په سفر کېنې کامیابیدل دي نو د دې د پاره د صبر او برداشت سخت ضرورت دے، مونږ ته د کامیابی د پاره د برداشت قوت لرل پکار دے، د کامیابی د پاره مونږه په نورو باور [یعنی بروسه] نه شو کولے، مونږ له به په خپل ځان اعتماد کول وي خو د دې سره سره په ځان د زیات اعتماد کولو نه به هم ځان ساتل وي.

اسلامي ورور وائی: استاذ د ناول د قیصې نه میلاؤیدونکي سبق په باره کېنې بیان کولو او زما په ذهن کېنې د کربلا واقعه روانه وه، څنگه چې استاذ خپل لیکچر ختم کړو نو ما بے ساخته اووئیل: سَر! دا هر څه خو مونږ ته کربلا هم رابښائی، امام حُسین رَضِيَ اللهُ عَنْهُ مونږ ته صرف صبر وئیلے نه دے بلکه [عملي طور ئې مونږ ته صبر] بنودلے دے، حلم، صبر، قوت

برداشت، په ځان باندې اعتماد وغیره دا ټولې خبرې امام حسین رَضِيَ اللهُ عَنْهُ مونږ ته څه د لیک په طور رانکړې بلکه د عمل کولو سره ئې راته ضرور بنودلې دي.

زما د دې خبرې اوریدو سره استاذ حیران شو، بیا ئې لږ وخت پس اووئیل: آؤ! واقعي...!! د یورپ مُفکّر د قیصې لیکلو سره مونږه پوهه کړو خو امام حسین رَضِيَ اللهُ عَنْهُ دا هر څه عملي طور کولو سره بنودلي دي.

انسان کو بیدار تو هو لینے دو ہر قوم پکارے گی ہمارے میں حسین

د کامیابی 3 اصول

دغه شان یو غیر مسلمه مُفکّر دے، هغه په خپل طور یوه تجزیه اوکړه او اوئې وئیل: په ژوند کښې د کامیابی 3 اصول دي: (1): د لوږې برداشت کولو طاقت (2): انتظار (3): د سوچ کولو او پوهیدو صلاحیت.

دا درې اصول یو غیر مسلمه مُفکّر بیان کړي دي، لږ دا اصول مخه ته کیردئ او د کربلا واقعه په ذهن کښې راولئ! په کربلا کښې مونږ ته دا درې واړه خبرې میلاوېږي:

(1) غیر مسلمه مُفکّر اووئیل: د کامیابی د پاره د لوږې برداشت کولو طاقت ضروري دے، د کربلا په میدان کښې مونږه گورو چې سخته گرمي ده، شکلنه او توده زمکه ده او د ورځې سخته لوږه تنده ده، د حضرت امام

حُسين رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه واخله تر د ماشوم شهزاده حضرت علي اصغر رَضِيَ اللهُ عَنْهُ پورې ټول تېري دي، که صرف تنده وه نو بيله خبره وه، دلته د تندي په حالت کښې جنگ هم دے، د خپل طرف نه د جنگ کولو څه اراده هم نشته، د الله او رسول په عطا سره د هر څه کولو همت او طاقت هم دے، اختيار هم دے خو قربان شم! سختې تندي هم د دغه لويو هستيانو بڼې اونه خوښولې، تازه دم د يزيد د لښکرو حمله هم دوئي د حق لارې نه نشي لرې کولې، د آل رسول د ازمري صفت لرونکي ځلمي په سخته تنده کښې هم يزيديان توتې توتې کوي، دا د هغوئي د بے مثالې استقامت او باکماله د برداشت قوت دے چې دوئي د تندي باوجود کمال بهادري کوي او شهادتونو ته ورغاړه ورځي خو د حق خبرې نه لږ هم نه وروستو کيږي.

يوں تو شهيد لاکھوں ہوئے میں یہاں مگر   رُتبه کسی کو آپ کے جيسا ملا نہیں
لرزه نہ بھوکا پياسا بھی باطل کے سامنے   میرے حُسين جيسا کوئی دل ملا نہیں

(2): غير مسلمہ مُفَكِّر دويمه خبره اوکړه چې د کاميابي د پاره انتظار ضروري دے، يعني کوم گس چې د کاميابي طلب گار دے، هغه دې د صبر نه کار اخلي، په اطمینان سره دې د صحيح وخت انتظار کوي، يو ساعت دې هم بے صبري نه بناي. دا خبره هم د امام حسين رَضِيَ اللهُ عَنْهُ په پاکيزه سيرت کښې اوگورئ! په انسان باندې په ژوند کښې تکليفونه

راځي، غمونه راځي خو که چرې د تکليف او غم خبر د مخکښې نه
 ميلاؤ شي نو هغه غم صرف غم نه پاتې کيږي، د ځان وبال جوړيږي،
 مثال طور په مونږه کښې هر گس له مرگ راتلونکې دے، که چرې چاته
 مخکښې اووئيل شي چې ستا صرف يوه ورځ پاتې ده، بله ورځ به ته مړ
 کيږي نو کيدے شي چې هغه يوه ورځ هم زمونږ د پاره د ځان وبال جوړه
 شي، په مخ به مايوسي خوره شي، زړه به په غم کښې ډوب شي، زړه به ئې
 خوراک خښاک ته نه کيږي نو قربان شم! د امام حسين رضي الله عنه د صبر
 او استقامت نه...!! د امام حسين رضي الله عنه ولادت کيږي، ورسره سم
 جبريل امين عليه السلام د شهادت خبر راوړي او حاضر يږي، لا اوس د امام
 حسين رضي الله عنه وړوکوالے دے، د هغوئې د شهادت خبر مشهور شوے
 دے، هغوئې 55 کاله ژوند د کربلا سخت تکليفونه مخے ته د ساتلو سره
 تير کړو، هغوئې ته پته وه چې د کربلا په ميدان کښې به بدنصيبه او
 بدبخته خلق ډير په ظلم سره هغوئې شهيد کوي خو مجال شته چې د امام
 حسين رضي الله عنه په استقامت کښې څه فرق راشي، په 55 کاله عمر کښې
 يو ساعت هم داسې نشته چې کله هم امام حسين رضي الله عنه بے صبري
 کړې وي، هغوئې چرې هم دا دُعا اونکره چې يا الله پاکه! ما ته د دې
 ازمينت نه نجات راکړې، هغوئې په صبر و استقامت سره 55 کاله ژوند د

کربلا په انتظار کښې تیر کړو، آخرکار د کربلا په میدان کښې د خپل نیکه، رحمت عالم، محمد مصطفیٰ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ په دین ځان قربانولو سره ډیر په عزت او شان سره شهادت قبول کړو.

گهر لمانجا دینا، کوئی تم سے نیکھ جائے جان عالم ہو فدا اے خاندانِ اہل بیت¹

(3) غیر مسلمه مُفکّر دریمه خبره اوکړه چې څوک د کامیابی طلب کار دے، د هغه د پاره ضروري ده چې هغه د سوچ او پوهې صلاحیت لري، که په هغه هر څومره سخت وخت ولې رانشي، هغه د خپل سوچ او پوهې صلاحیت څریدو ته پرې نه گړدي، هر وخت، په هر حال کښې د سوچ او پوهې سره د بهترو نه بهتره فیصله اوکړي. دا یو ډیر مشکل او گران کار وي، دلته چې څوک وفات شي نو د هغوئي کور والو، مور و پلار ته ډیر په احتیاط سره خبر ورکول وي چې هسې نه ناخپه د غم خبر اوریدو سره ئې هوش لار نشي خو قربان شم! د امام حسین رَضِيَ اللهُ عَنْهُ د همت او حوصله څومره بڼه شان دے....!! هغوئي د حضرت علي اصغر رَضِيَ اللهُ عَنْهُ شهید کړے شوے وجود مبارک په خپلو لاسونو راپورته کوي، ورور، وریرونه، خوریونه، 72 گسان د کربلا په میدان کښې د امام حسین رَضِيَ اللهُ عَنْهُ مخامخ شهیدان کیږي، هغوئي پخپله د هغوئي شهید شوي وجودونه په

خپلو لاسونو مبارکو اوچتوي او د خيمو سره ئې خوا کښې گږدي، د داسې غم او پرېشانی باوجود ئې هوش او حواس سلامت دي، د فيصلے کولو طاقت په خائے دے، د تاريخ د يو کتاب نه د دُنیا يو گس دا [خبره] نشي ثابتوله چې امام حُسين رَضِيَ اللهُ عَنْهُ د کربلا په ميدان کښې د غم د زياتوالي په وجه يوه فيصله هم د شريعت خلاف کړې وي، نه! نه!...!! د غم تيارې دي، پير ظلم و ستم دے، د رسولُ الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ نمسي د قرآن و سُنّت لَمَن په مضبوطيا سره نيولې ده او هر يو قدم عين د شريعت مطابق اخلي، آخر شهادت سيني سره لگوي خو د هغوئي په حوصله کښې لريشان کمه هم نه راخي.

ابن علي کے جيسا کوئی دوسرا نہیں تينگوں کے سائے میں بھی جو دل باختہ نہیں
 ہو مثل آپ کے جو مہک دار یا حُسين صحن چمن میں کوئی گل ایسا کھلا نہیں
 ہر سو رواں ہے آج بھی سکہ حُسين کا سکہ یزیديوں کا کہیں پر چلا نہیں

اے عاشقانِ رسول! د دې ټولو خبرو عرض کولو مقصد دا دے چې اوگورئ! د نن سبا مُفکّرین چې د کامیابی، ترقی او انقلاب کومې لارې بنائې، اوگږدې اوگږدې لیکچرې ورکوي، دا ټولې خبرې د نن نه تقریبا دیارلس سوه دوه اتیا (1382) کاله مخکښې د رسولُ الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ شهزاده، حضرت امام حُسين رَضِيَ اللهُ عَنْهُ (عملي طور) کړې دي، د کربلا په

میدان کښې دا ټولې نظرئې موجودې دي.

وہ مشرقی پکار ہو یا مغربی صدا   تفریق رنگ و نسل پہ غالب ہے کربلا
شاعر کسی خیال کا ہو یا کوئی ادیب   واعظ کسی دیار کا ہو یا کوئی خطیب
دیکھو تو سلسلہ ادب مشرقین کا   دُنیا کی ہر زبان پہ قبضہ حُسین کا

آیا واقعی مونږه حُسيني یو...؟؟

اے عاشقانِ رسول! مونږه اووریدل چې کربلا د ژوند یو درس دے، د نن سبا مُفکرین چې کومې نظرئې بیانوي او خپله دکانداري کوي، امام عالي مقام، امام حُسين رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ هغه هر څه مونږه ته د مخکښې نه د کربلا په میدان کښې عملي طور د کولو سره بنودلي دي. اوس مونږ له غور کول پکار دي چې آیا مونږه هم د امام حُسين رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ نه، د کربلا نه څه زده کړه او که نه...؟؟ د امام عالي مقام، امام حُسين رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ اوچت شان دے، يقيناً هر يو عاشقِ رسول د امام حُسين رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ سره محبت هم کوي، ځان ته حُسيني هم وائي او په خپل حُسيني توب فخر هم کوي، بيشکه حُسيني کيدل، د امام حُسين رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ سره محبت او عقيدت ساتل ډير لوی سعادته دے.

خو ډيره د افسوس خبره ده، ډير گنډ شمير خلق دي کوم چې صرف په مُحَرَّمُ الْحَرَام کښې، هغه هم صرف په ديني اجتماعاتو کښې او هلته هم

صرف زباني او د خبرو تر حده پورې حُسيني وي. چې مونږه غور اوکړو؟
 آیا واقعي مونږه حُسيني يو؟ آیا مونږه په کور کښې هم حُسيني يو؟ په
 کوڅه کښې، محله کښې، په دکان کښې، د کاروبار په وخت، دفتر کښې، د
 ملگرو په محفل کښې آیا مونږه حُسيني يو؟ لکه څنگه اخلاق، څنگه
 کردار، څنگه پاک عادتونه چې د امام حُسين رَضِيَ اللهُ عَنْهُ وو، آیا مونږه د
 امام حُسين رَضِيَ اللهُ عَنْهُ په پيروي کښې د هغوئي په شان د اخلاقو، هغه شان
 کردار، هغه شان عادتونو خپلولو کوشش کوو؟ د علم دين هغه مبارک
 سمندر کوم چې د امام حُسين رَضِيَ اللهُ عَنْهُ په سينه مبارکه کښې پروت وو،
 آیا مونږه د هغه علم زده کولو په لور مخ په وړاندې ځو؟ مونږه په ديني
 اجتماعاتو کښې د شرکت کولو سره د امام حسين رَضِيَ اللهُ عَنْهُ د شان و
 عظمت نعرې لگوو، ډيره بڼه خبره ده خو چې کله مونږه کورته لاړ شو او
 د خپلو بچو په لاس کښې موبائل وینو، هغوئي په تې وي لگولو وینو، آیا
 مونږه چرته غور کړې دے چې مونږه د دې تې وي په ذريعه خپلو بچو ته
 حُسينيت ورکوو؟ زموږه بچې چې کله د کتابونو بڼه په شا کړي او د
 زدکړې د پاره ځي، آیا مونږه چرته دا سوچ کړې دے چې په دې کتابونو
 کښې دننه حُسينيت شته او که نه؟

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ! مونږه حضرت امام حُسين رَضِيَ اللهُ عَنْهُ منو هم، د امام حُسين

رَضِيَ اللهُ عَنْهُ سره د محبّت دعوى هم کوو، ځان ته حُسيني هم وايو او په دې فخر هم کوو خو افسوس! چې مونبره د کربلا نه سبق نه اخلو، د امام حُسين رَضِيَ اللهُ عَنْهُ په نقش سیرت د تللو کوشش نه کوو، زمونږه کردار، زمونږه اخلاق، زمونږه طور و طریقه زمونږه د حُسيني کیدو گواهي نه ورکوي.

آپ بهی تو کلر طیب کے ٹھہرے پاسباں   آپ کے سر ہی بقائے دین کا سہرا حُسين!
هم تو سچا عشق بھی تم سے نہیں کر پائے ہیں   اور تم نے ہم سبھی کو خون دے ڈالا حُسين!

د یزید بد کردار او د عبرت درس

خورو او محترموا اسلامي ورونږو! لږ غور او کړئ! حضرت امام حُسين رَضِيَ اللهُ عَنْهُ دومره غټه قرباني ولې ورکړه...؟ يقيناً د هغوئ د تاج و تخت او حکومت سره هډو څه کار نه وو، هغوئ خو د جنتي ځوانانو سردار دے، د الله پاک په عطا سره چې چا ته د جنت حکومت او سرداري ميلاؤ وي، هغه د دُنيا د عارضي حکومت حرص څنگه کولے شي؟ خو غور طلب خبره ده، چې امام حُسين رَضِيَ اللهُ عَنْهُ آخر د يزید بيعت ولې نه کولو؟ آیا د هغوئ د يزید د ذات سره اختلاف وو؟ نه... د هغوئ د يزید د ذات سره اختلاف نه وو، د هغوئ د يزید د کردار سره اختلاف وو. که چرې د يزید بد بخته کردار صفا وے، هغه بد انجامه د قرآن و سنّت په لار روان وے نو حضرت امام حُسين رَضِيَ اللهُ عَنْهُ به چرې هم د هغوئ د بيعت نه انکار نه وو کړے خو

د هغه بدبخته کردار ښه نه وو، د هغه اخلاق ښه نه وو، د هغه عادتونه خراب وو، یزید فاسق وو، یزید فاجر وو، یزید زنا کار وو، یزید شرابي وو، یزید به د قرآن و سُنَّت مخالفت کولو، ځکه حضرت امام حسین رَضِيَ اللهُ عَنْهُ د هغه بیعت اونکړو او داسې به زواله [یعني نه ختمیدونکي] قربانې ئې ورکړه.

اوس لږ غور اوکړئ! چې کله امام حسین رَضِيَ اللهُ عَنْهُ د یزید د بد کردار نه خوشحاله نه شو نو که چرې هغه کردار زمونږه هم وي کوم عادتونه چې د یزید وو، هغه شان عادتونه زمونږه هم وي، لکه څنگه گنده اخلاق چې د یزید وو، هغه شان مونږه هم یو نو آیا امام حسین رَضِيَ اللهُ عَنْهُ به زمونږ نه خوشحاله شي...؟؟ [هیڅ کله به هم خوشحاله نه شي]

راځئ! گورو چې د یزید کردار څنگه وو؟ د یزید پلید هغه کوم گنده عادتونه وو، د کومې په وجه چې امام حسین رَضِيَ اللهُ عَنْهُ د هغه بیعت اونکړو:

(1) یزید سُنَّت بدلونکے وو

په غیبو باندې خبردار آخري نبي، رسول هاشمي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ او فرمائیل: **أَوَّلُ مَنْ يُبَدِّلُ سُنَّتِي رَجُلٌ مِّنْ بَنِي أُمَيَّةَ يُقَالُ لَهُ يَزِيدٌ** زما سُنَّت بدلونکے ورومبے گس به د بنو أمیة نه وي، هغه ته به یزید وئیلے شي.¹

معلومه شوه چې يزيد سُنَّت بدلونكې، خلاف سُنَّت كارونو رواج جوړولو والا وو، دې بدبخته به پخپله هم په سُنَّتِ مصطفىٰ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ عمل نه كولو او نور خلق به ئې هم د سُنَّت خلاف كارونو د پاره را پارول. اوس چې مونږه په خپل ځان لږ غور او كړو! مونږه څومره په سُنَّتو عمل كوو؟ آيا زمونږه جامې د سُنَّتو مطابق دي؟ زمونږه د ژوند د تيرولو انداز، زمونږه ناسته پاسته، د گرځيدو انداز، زمونږه مخ، زمونږه طور و طريقې، زمونږه رسمونه څه دي آيا دا هر څه د سُنَّتو مطابق دي؟ زمونږه په معاشره كينې چې كله څوك په سُنَّت عمل كوي آيا هغوئې ته خلق ترخې خبرې نه كوي؟ په سر عمامه په سر كولو، په مخ د گيرې ساتلو، د سُنَّت مطابق په جامو اغوستونكو گوتې نه اوچتولې كيږي؟ آيا په هغه عاشق سُنَّت پورې ملنډې نه كيږي...؟ افسوس! اوس هم گنډ شمير مسلمانان دي كوم چې پخپله خود سُنَّت نه لرې دي، د دې سره سره په سُنَّتو عمل كوونكو ته په كور نظر هم گوري.

آه! وه دُور آيا كه ديوانه نبی کے لئے ہر ایک ہاتھ میں پتھر دکھائی دیتا ہے
خوږو او محترمو اسلامي وروڼو! د سُنَّت مخالفت كول او د سُنَّت خلاف كارونو رواج جوړول د يزيد بد كردار دے، كه چېرې مونږه حُسيني يو او مونږ له واقعي حُسيني كيدل پكار دي، نو مونږ له پكار دي چې مونږه د

بزيږد د دې بد كردار نه نفرت او كړو، مونره پخپله هم په سُننو عمل او كړو او نورو ته هم د سُنن ترغيب وركړو.

د سُنن په فضيلت باندې 3 احاديث

(1) تاجدار رسالت، شهنشاه نبوت صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ او فرمائيل: مَنْ أَحَبَّ سُنَّتِي فَقَدْ أَحَبَّنِي وَمَنْ أَحَبَّنِي كَانَ مَعِيَ فِي الْجَنَّةِ چا چې زما د سُنن سره محبت او كړو هغه زما سره محبت او كړو او چا چې زما سره محبت او كړو هغه به په جَنَّت كښې زما سره وي.¹

(2) يوه ورځ خوږ آقا، مكي مَدَنِي مصطفى صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ 3 ځله او فرمائيل: زما په نائِب دې د الله پاك رحمت وي. عرض او كړه شو: حُضُور! ستاسو نائِب څوك دے؟ اوئې فرمائيل زما د سُنن سره محبت كوونكې او نورو ته نبودونكې.²

(3) رسول اكرم، نور مُجَسَّم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ او فرمائيل: مَنْ تَمَسَّكَ بِالسُّنَّةِ دَخَلَ الْجَنَّةَ يعني چا چې زما سُنن په مضبوطيا سره اونيولو هغه به جَنَّت ته ځي.³

پړوسې ځلد ميں عطار كو اپنا بنا لينا جهاں هيں اتنے احساں اور احساں يار رسول الله

323

¹... تاريخ دمشق، جلد: 9، صفحه: 343.

²... جامع بيان علم، باب: علم ك فضائل، جلد: 1، صفحه: 201، حديث: 220.

³... جامع صغير، صفحه: 522، حديث: 8603.

الله پاک دې مونږه د سُنّتو نمونې جوړې کړي، مونږ له پخپله په سُنّتو باندې عمل کول دي، د دې سره سره نورو ته هم د دې دعوت ورکول دي، اوس هغه ناپوهه [خلق] کوم چې مَعَاذَ اللَّهِ! د نيکۍ په لاره کښې رُکاوټ جوړېږي، په سُنّتو باندې عمل کوونکو ته په تَرَس کوري، په هغوئي پورې خاندې، هغوئي له ويريدل پکار دي، د نيکۍ نه منع کول يا د دې په لاره کښې رُکاوټ جوړيدل د کافرانو انداز دے، وليد بن مغيره کوم چې ډير غټ گستاخ رسول او پوخ کافر وو، الله پاک د هغه يو بد صفت دا بيان کړے دے:

مَنَّاعٍ لِلْخَيْرِ (پاره: 29، سورة قلم: 12) [مفهوم] ترجمه کنز الایمان: د نيکۍ نه غټ منع کوونکے.

الله! الله! معلومه شوه چې د نيکۍ په لاره کښې رُکاوټ جوړيدل د مسلمان نه د کافرانو کار دے، يو رښتینے حُسيني د نيکۍ نه منع کول نه کوي بلکه د نيکو ترغيب ورکوي، الله پاک دې مونږ ته هم د نيک جوړيدو او د نيکۍ دعوت عام کولو توفيق راعطا کړي.

مجھے دے خود کو بھی اور ساری دنیا والوں کو سدھارنے کی تڑپ اور حوصلہ یا رت

(2-9) د یزید پلید 7 بد عادتونه

خوږو او محترمو اسلامي ورونږو! يقيناً امام حُسين رَضِيَ اللهُ عَنْهُ د يزید پليد

د بدو کارونو نه ښه خبر وو، اوس راځئ! گورو چې امام حُسين رَضِيَ اللهُ عَنْهُ

پخپله د یزید بد کردار څنگه په ښکاره کړو. صدرُ الافاضل، مفتي نعيمُ الدین مراد آبادي رَحِمَهُ اللهُ عَلَيْهِ لیکي: چې کله د امام عالي مقام، امام حسین رَضِيَ اللهُ عَنْهُ مخه ته د یزید بدبخته بیعت وړاندې کړه شو نو هغوئي او فرمائیل: **لِأَنَّهُ كَانَ فَاسِقًا، مُدْمِنَ الْخَمْرِ ظَالِمًا** یزید فاسق (یعني ښکاره غټ گناهونه کوونکے)، د شرابو عادت لرونکے او ظالم دے (زه د هغه بیعت څنگه کوله شم).¹

د امام حسین رَضِيَ اللهُ عَنْهُ خطبه

چې کله امام حسین رَضِيَ اللهُ عَنْهُ د کربلا میدان طرف ته تشریف وړلو، په لاره کښې یو مقام باندې هغوئي د یزید د لښکر مخه ته خطبه ورکړه او ئې فرمائیل: اے خلقو رسول اکرم، نورِ مجسم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فرمائي: بیشکه چې څوک داسې حکمران اوویني، څوک چې ظلم کوي، د الله پاک حرام کړه شوي څیزونه حلال گرځوي، د الله پاک سره کړه لوظ ماتوي، د سُنَّتِ مَخَالَفَتِ کوي، په خلقو کښې د گناهونو او ظلم و زیاتئ رواج جوړوي، لیدونکے که چرې داسې ظالم د غلطو کارونو نه په لاس منع نکړي، نو په ژبه دې منع کړي، [که چرې لیدونکے دا کار اونکړي او ظالم په ظلم کولو ویني او هیڅ غږ نه کوي نو] په الله پاک باندې حق دے

چې دغه (لیدونکے) د هغه (ظالم) سره اوساتي. خلقو! واورئ...!! بیشکه دې یزیدیانو د شیطان اطاعت په ځان لازم کړو، د رحمن اطاعت ئې پرینښودو، په خلقو کښې ئې فساد خور کړو، د الله پاک حدونه ئې مات کړه، د الله پاک حرام کړے شوي څیزونه ئې حلال او حلال کړے شوي څیزونه ئې حرام او گرځول او زه د دې خبرې زیات حق لرم¹ چې د داسې ظالم مخه ته گلمه حق اوچته کړم.

اے عاشقانِ رسول! امام حسین رضی الله عنه د یزید پلید 7 بد عادتونه بیان کړل: (1) یزید فاسق دے (2) یزید شرابي دے (3) یزید ظالم دے (4) یزید د رحمن اطاعت پرینښودو او د شیطان پیروي کوي (5) یزید فساد خوروي (6) یزید د الله پاک حدونه ماتوي (1) یزید د الله پاک حلال کړے شوي څیزونه حرام او حرام کړے شوي څیزونه حلال گرځوي.

د گناهونو نحوست!

اوس که مونږه په خپل کردار غور اوکړو! یزید فاسق وو، فاسق هغه ته وائی: څوک چې ښکاره گناه کوي. دلته څومره داسې خلق دي کوم چې د ښکاره گناهونو کولو نه ځان ساتي؟ گیره خړول یا د یو موتي نه کمه ساتل حرام دي، څومره خلق دي کوم چې گیرې خړوي او د یو موتي نه ئې

کمې ساتي؟ سندرې باجې ښکاره غږیږي، موټر، بس وغیره چلوونکي په تیز آواز د سندرو غږولو سره گناه هم کوي او د خپلو گناهونو اعلان هم کوي. په کورونو کښې په تیز آواز سندرې باجې غږیږي، ښکاره فلمونه کتلې کیږي، ډرامې کتلې کیږي، چې چرته واده وي، نو بیا خو د ټولې محله والا خوبونه حرام وي او پته نه لگي چې څنگه څنگه غټ غټ گناهونه ښکاره کیږي.

د کربلا د واقعي سبق دا دے او اصل حُسيني کيدل دې ته وئيلے شي چې مونږه د گناهونو نه بچ شو. الله پاک په قرآن پاک کښې ارشاد فرمائي:

وَمَنْ يُشَاقِقِ الرَّسُولَ مِنْ بَعْدِ [مفهوم] ترجمه کُنْزِ الْعَرْفَانِ: او څوک چې د دې

نه پس چې د هغه د پاره هدايت بالکل واضح شوی وي د رسول مخالفت اوکړي او

غَيْرَ سَبِيلِ الْمُؤْمِنِينَ نُوَلِّهِ د مسلمانانو د لارې نه په جدا لاره لار شي

مَا تَوَلَّى وَ نُوَلِّهِ جَهَنَّمَ ۗ نو مونږه به هغه هم هلته روان کړو چرته

چې هغه ځي او هغه به دوزخ ته داخل کړو

سَاءَتْ مَصِيرًا ﴿١١٥﴾

او هغه د واپس کيدو څومره بد ځائے دے.

(پاره: 5، سورة نساء: 115)

خوږ آقا، مُحَمَّد مصطفی صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ او فرمائيل: إِنَّ اللَّهَ فَرَضَ

فَرَائِضَ فَلَا تَضَيُّعُهَا اللهُ پاك څه فرائض مقرر کړي دي هغه مه ضائع کوي،

وَحَرَّمَ حُرْمَاتٍ فَلَا تَنْتَهِكُونَهَا څه څيزونه ئې حرام کړي دي هغه سپک مه کنږئ، وَحَدَّ حُدُودًا فَلَا تَعْتَدُونَهَا او څه حدونه ئې قائم کړي دي د هغې نه وړاندې مه ځئ، وَسَكَتَ عَنِ أَشْيَاءَ مِنْ غَيْرِ نَسْيَانٍ فَلَا تَبْحَثُوا عَنْهَا او هغه (په تاسو د رحمت فرمائيلو سره) ارادۀ د بعضې څيزونو نه ئې سُكوت فرمائيلے دے [يعني خاموشي فرمائيل] د هغې لټون مه کوئ.¹

شراب د گناهونو مور ده

امام حُسين رَضِيَ اللهُ عَنْهُ او فرمائيل: يزید شرابي دے. آه! افسوس...!! زمونږ په معاشره کښې هم شراب عام کيږي، اگرچې په شرابو باندې قانوناً بنديز دے خو په لكونو خلق شراب څښي، حالانکه شراب حرام دي، دې ته **أُمُّ الْخَبَائِثِ** (يعني د گناهونو مور) وئيلے شوې ده، الله پاک د قرآن کریم په سپاره 7 سورة مائده آيت نمبر 90 کښې ارشاد فرمائي:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَيْسِرُ وَالْأَنْصَابُ وَالْأَزْلَامُ رِجْسٌ مِّنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ فَاجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٩٠﴾

[مفهوم] ترجمه کُنْزُ الْعُرْفَان: اے ایمان والو! شراب او جواري او بت او د قسمت معلومولو غشي ناپاکه شیطاني کارونه دي نو د دې نه ځان بچ اوسائئ چې تاسو خیر بیامومی.

د ظلم غندنه

امام حسين رَضِيَ اللهُ عَنْهُ او فرمائيل: يزید ظالم دے. زمونږ په معاشره کښې هم ظلم ډير زيات دے. د ډيرو خلقو په ذهن کښې به دا خيال راځي چې ظلم صرف قتل ته وئيلے شي، حالانکه داسې نه ده، ناحقه قتل هم ظلم دے، چا له ناحقه پرق ورکول هم ظلم دے، د چا رقم په زوره ځان سره ساتل، کنز لې کول، عزت خرابول، تر دې چې خلق د نيغ نيغ کتلو سره ویرول، په احاديثو کښې دا هم ظلم قرار شوے دے.

اوس اوواږي! په مونږه کښې څومره داسې خلق دي چې هغوئي د ظلم نه ځان ساتي، په مونږه کښې څومره دي کوم چې د نورو حقونه پوره ادا کوي * په گنډو خلقو کښې د چا عزت خرابول * خلق ویرول * دهمکيانې ورکول * قرضې خوړل * ناحقه تکليف رسول، دا ټول د ظلم صورتونه په خلقو کښې ډير عام دي حالانکه دا د يزید کردار دے، که چرې مونږه حسيني يو نو مونږه له پکار دي چې د مسلمان احترام اوکړو، د نورو خلقو ځاني، مالي هر قسمه حقونه پوره ادا کړو. الله پاک په قرآن پاک کښې فرمائي:

وَكَذَلِكَ أَخْذُ رَبِّكَ إِذَا أَخَذَ الْقُرَىٰ وَهِيَ ظَالِمَةٌ إِنَّ أَخْذَهُ أَلِيمٌ
 [مفهوم] ترجمه کنز الایمان: او هم داسې نيول دي ستا د رب چې کله استوگنې رانيسي د هغوئي په ظلم باندې بيشکه د هغه نيول دردناکه سخت دي.

شديد (پاره: 12، سوره هود: 102)

علامه صاوي رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ فرمائي چې په هر ظلم کونکي لازم دي چې د خپل ظلم نه توبه کړي او ظلم کول پرېږدي، د چا حق ئې خوړلې وي هغه دې هغه ته بېرته ورکړي چې هغوئې په هغه عظيم وعيد کښې داخل نه شي ځکه چې دا آيت د تيرو اُمْتونو [يعني تير شوي قومونو] سره خاص نه دے بلکه دا هر ظالم ته عام دے.¹

الله پاک دې مونږ ته د مسلمانانو سره د ښه سلوک کولو او په هغوئې د هر قسمه ظلم او زياتي نه د بچ کيدو توفيق را کړي.

أَمِينَ بِجَاوِ حَاتِمِ النَّبِيِّينَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

د شيطان پيروي کول د يزيد کار دے

دغه شان امام حُسين رَضِيَ اللهُ عَنْهُ او فرمائيل: يزيد د رحمن اطاعت پرېږدي، او د شيطان تابعداري کوي.

الله! الله! دا خو ډير غټ امتحان دے ❀ لمونځ کول د رحمن اطاعت دے، نه ادا کول د شيطان تابعداري ده، په مونږ کښې څومره خلق پاخه لمونځ گزاره دي؟ ❀ نيکي کول د رحمن اطاعت دے، په گناهونو کښې اخته کيدل د شيطان اطاعت دے، په مونږ کښې څومره خلق د گناهونو نه ځان بچ ساتي؟ د رَمَضانُ المُبَارک روژې نيول د رحمن اطاعت دے،

323

¹...تفسير صاوي، پارۍ: 12، سورة هود، تحت الآية: 102، جلد: 3، صفحه: 931.

روژې نه نيول د شيطان پيروي ده، غور اوکړئ! څومره خلق روژې نيسي؟
 * د مور و پلار اطاعت کول * د خونېدو وروڼو حقونه پوره کول * د
 بنځې حقونه پوره کول * د مسلمانانو عزت کول * پوره پوره په اسلام
 کېنې داخلېدل، د رحمن اطاعت دے، د دې اُلټا کول د شيطان تابعداري
 ده * دروغ وئيل، غيبت کول، چغلي کول، وعده ماتول، کنزلي کول، دا
 ټول گناهونه دي، د شيطان پيروي ده، په مونږ کېنې څومره خلق د دې
 گناهونو نه ځان بچ کوي؟

دا د يزيد بد کردار دے، دا ټولې هغه خبرې دي د کومې په بنياد
 چې امام حسين رَضِيَ اللهُ عَنْهُ د يزيد د بيعت نه انکار کړے وو، د کربلا په
 ميدان کېنې ئې لازواله [يعني نه ختميدونکي] قرباني ورکړې وه، مونږه
 غور اوکړو! الله دې نکړي چې زمونږه کردار هم هغه شان وي، الله دې
 نکړي چې مونږه په شيطان پسې روانيدونکي، فاسقان او فاجران جوړ
 شو نو لږ سوچ اوکړئ! آيا امام حسين رَضِيَ اللهُ عَنْهُ به زمونږ نه خوشحاله
 شي؟ هيڅ کله هم نه. دا ټولې خبرې مونږ ته د کربلا نه زده کيږي، ځکه که
 چرې مونږه رښتيني حُسيني يونو مونږ له پکار دي چې مونږه د يزيد د کردار
 نه ځان بچ کړو، صرف په خبرو نه، د کردار حُسيني جوړ شو. الله پاک دې
 مونږ ته د عمل کولو توفيق راکړي. **اَمِينِ بِجَاوِ خَاتَمِ النَّبِيِّينَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ**

(11) یزید او دُنیا پرستی

اے عاشقانِ رسول! یوه اَهَمَّه خبره کومه چې مونږ ته د کربلا نه د زدکړې د پاره میلاویري، هغه دا ده چې یزید بدبخته چې د کربلا په میدان کښې څومره ظلم اوکړو، د بل چا په لاس ئې اوکړو دا ټول په اصل کښې د دُنیا د محبت او د لالچ نتیجه وه. شیخ طریقت، امیرِ اهلِسُنَّت حضرت علامه مولانا ابو بلال محمد الیاس عطار قادري رضوي دَامَتْ بَرَکَاتُهَا الْعَالِیَه فرمائی: د یزید پلید د مال او مرتبې محبت د کربلا د دردیدلې واقعې سبب جوړ شو، دغه ظالم بدانجامه ته د امام عالی مقام حسین رَضِيَ اللهُ عَنْهُ د ذات مبارک نه د خپل اقتدار خطر محسوسیدله، حالانکه د امام عالی مقام ختمیدونکي دُنیا حاصلولو د پاره دُنیاوي اقتدار سره څه کار! هغوی خو مخکښې هم د اُمَّتِ مسلمه د زړونو تاجدار وو، نن هم دي او بیا به هم وي.

نه شمر بهی کا وه ستم رها، نه یزید کی وه جفا رهی جو رها تو نام حسین کا، جسے زندہ رکھتی ہے کربلا

د مرتبې او مال د محبت غندنه

امیرِ اهلِسُنَّت دَامَتْ بَرَکَاتُهَا الْعَالِیَه فرمائی: د اقتدار او مال محبت ډیر غټ وپال دے، زموږ خور آقا، د مدینې جانان صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ او فرمائیل: دوه اوږي شرمخان چې په چیلو [یعني د بیزو په رمه] کښې پریښودے شي، هغه به دومره نقصان اونکړي څومره چې د مال او مرتبې لالچ د انسان دین

ته نقصان رسوي.¹

خور آقا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ او فرمائیل: **حُبُّ الدُّنْيَا رَأْسُ كُلِّ خَطِيئَةٍ** د دُنیا محبت د هرې بدی جرړه ده.² د یزید پلید زړه د ناپائیدارې دُنیا د محبت نه ډک وو، ځکه هغه د مشهورتیا او اقتدار په شوق کښې اونښتو او دغه شوق هغه د خپل انجام نه غافله کړو او د امام عالی مقام او د هغوئی د ملگرو وینې ناحقه توئیولو ته ئې اُرسولو. د کوم اقتدار د پاره چې هغه په کربلا کښې ظلم او زیاتے اوکړو، هغه اقتدار د هغه د پاره څه وفادار ثابت نه شو، بدنصیبه یزید صرف درې کاله او شپږ میاشتې د حکومت په تخت د خباثت خورولو سره په 64 هجری کښې د 39 کالو په عمر کښې په عبرناک مرگ مړ شو.³

وه تخت ہے کس قبر میں، وه تاج کہاں ہے؟ اے خاک! بتا! زور یزید آج کہاں ہے؟

د بیان خلاصه

اے عاشقانِ رسول! **الْحَمْدُ لِلَّهِ!** مونږه حُسيني یو، مونږه د امام عالی مقام امام حُسين رَضِيَ اللهُ عَنْهُ د محبت ساه گانې اخلو، امام عالی مقام د دُنیا د پاره دین پرې نښودو بلکه د دین حق د حفاظت د پاره ئې د 72 تنونو قرباني

323

¹...ترمذی، کتاب الزید، صفحہ: 565، حدیث: 2383۔

²...جامع الاصول فی احادیث الرسول، کتاب الثالث فی ذکر الدنیا، جلد: 4، صفحہ: 457، حدیث: 2603۔

³...کرامات امام حسین، صفحہ: 31۔

ورکرہ، مونبر لہ ہم پکار دي چي مونبرہ ہم د رنبتيني حُسيني ثبوت ورکرہ، د امام حُسين رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ په نقشِ سیرت روان شو، عِلْمِ دین زدہ کرہ، په دې عمل اوکرہ، نورو ته ئي ہم اُورسُو، یزید بدبختہ فاسق وو، فاجر وو، سُنَّتِ بدلونکے وو، ملامت کونکے وو، ظالم وو، شرابي وو، د دُنیا په محبت کنبې نبتے وو، حُکھ مونبر لہ پکار دي چي مونبرہ د هغه په شان کردار نہ حُان بچ کرہ، مونبرہ حُسيني یو، په خبرو کنبې ہم حُسيني جوړ شو او د اخلاق و کردار په لحاظ سره ہم حُسيني جوړ شو.

از پئے چار یار، اے شہِ ذی وقار	اپنا شیدا بنا، یا شہِ کربلا!
چشمِ نم دتجئے! اپنا غم دتجئے!	از طفیلِ رضا یا شہِ کربلا!
ابنِ شاہِ عرب! مرضِ عصیاں سے اب	دیدو مجھ کو شفا یا شہِ کربلا!
ایک مظلوم کو اپنے مغموم کو	آفتوں سے چھڑا یا شہِ کربلا!
دل کو بل جائے پچین المددِ یحسین!	ہوں بہت غمزدہ یا شہِ کربلا!
سُن لو فریاد کو آؤ اِداد کو	ابنِ مشکل کُشا یا شہِ کربلا! ¹

صَلُّوا عَلَي الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَي مُحَمَّدٍ

اے عاشقانِ رَسُول! پہ 10 مُحَرَّمُ الْحَرَامِ د شہیدانو د سردار، حضرت امام حُسين رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ د ایصالِ ثوابِ اہتمام اوکرئ، پہ کورونو کنبې محفلونہ جوړ کرئ او پہ یولسم شریف د حُسيني سَيِّد، حُضُورِ غوثِ اعظمِ شیخ

عبد القادر جيلاني رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ د ايصالِ ثواب هم اهتمام اوکړئ. شيخ طريقت، اميرِ اهلِ سُنَّت حضرت علامه مولانا ابو بلال محمد الياس عطار قادري رضوي دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَهُ فرمائي: سوداگر [دُکاندار] دې د خپلې هرې ورځې د خرڅ نه يو فيصد او تنخوا دار دې د خپلې تنخوا د رقم نه کم از کم 2 فيصده اوباسي او هره مياشت دې د يولسم شريف نياز کوي **نور** **شَاءَ اللَّهُ الْكَرِيم!** د هغه په رزق کښې به بَرگت راځي. (که چرې په کور کښې په نياز کولو کښې رُکاوت وي نو په بل څه نیک کار کښې هغه رقم اولگوئ).

12 دیني کارونو کښې یو دیني کار: مدني قافله

اے عاشقانِ رسول! د پوخ رښتیني حُسيني جوړیدو د پاره، د امام حسین رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ د سیرت پاک د فیضان حاصلولو د پاره د عاشقانِ رسول دیني تحریک دعوتِ اسلامي سره وابسته شی. د دې سره د دعوتِ اسلامي په 12 دیني کارونو کښې هم پوره حصّه واخلي، **إِنْ شَاءَ اللَّهُ الْكَرِيم!** د امام حُسين رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ فیضان به درنصیب شي او د دین او دُنیا ډیر خیر به په لاس در شي. د دعوتِ اسلامي په 12 دیني کارونو کښې یو دیني کار: مدني قافله دے.

اَلْحَمْدُ لِلَّهِ! د امام حُسين رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ او د کربلا د نورو شهیدانو د ايصالِ ثواب د پاره او د کربلا په اصلي مقصد د عمل کولو یعنی د بدو نه منع کولو او د نیکی دعوت عام کولو د پاره په زرگونو عاشقانِ رسول په 8، 9، 10 یا

10، 11 مُحَرَّمُ الْحَرَامِ مدني قافلو کښې سفر کوي، مونږه هم په مدني قافلو کښې د سفر سعادت حاصل کړو، عملي طور د کربلا والو ياد مناو کړئ او ډير ثوابونه او گټې. راځئ! د ترغيب د پاره يو مدني سپرله اورو:

شرابي سم شو

د هند د اسلامي ورور د بيان خلاصه ده: د دعوتِ اسلامي ديني ماحول ته د راتلو نه مخکښې شراب خښل، عياشي کول او شور او غوغا کول، کنزلي کول، مور و پلار او محله والا تنکول، جواړي کول زما معمول وو. يوه ورځ د دعوتِ اسلامي يو اسلامي ورور په ما باندې انفرادي کوشش اوکړو او ما ته ئې په مدني قافله کښې د سفر کولو ترغيب راکړو. د هغه په ترغيب زه د 3 ورځو مدني قافله مسافر جوړ شوم. د مدني قافله په برکت ما د گناهونو د ډک ژوند نه توبه اوکړه او د لمونځونو پابندي کوونکې، د سحر لمونځ د پاره مسلمانان را بيداروونکې او نور خلق د مدني قافلو مسافر جوړولو والا جوړ شوم.¹

لُونِي رَحْمَتِي قَافِلِي مِيں چَلُو سِکِي سَنَتِيں قَافِلِي مِيں چَلُو

دَل پِه گِرَزَنگ هُو، سَارَا گِهَرَتَنگ هُو دَاغ سَارِي دُھَلِيں، قَافِلِي مِيں چَلُو

صَلُّوا عَلَي الْحَبِيْب! صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَي مُحَمَّد

د ایپلي کیشن تعارف

اے عاشقانِ رَسُول! اَلْحَمْدُ لِلَّهِ! د دعوتِ اسلامي آئي تي ډيپارټمنټ يو موبائل ایپلي کیشن جاري کړې دے چې نوم ئې: **Online rohani ilaj** & **istikhara** (آن لائن روحاني علاج ايند استخاره) دے. په دې ایپلي کیشن کښې * آن لائن استخاره * آن لائن مُريد * آن لائن روحاني علاج * آن لائن کابټ او مختلفې وظيفې يعني * د بيمارۍ نه شفا * د غريبۍ نه خلاص * د غم نه خلاص * د بلاگانو نه حفاظت * دُعا قبلیدلو وغيره وظائف شامل دي. تاسو هم په خپل موبائل کښې دا ایپلي کیشن انسټال کړئ، پخپله ترې هم فائده واخلى او نورو ته هم د دې ترغيب ورکړئ.

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

خوږو او محترموا اسلامي ورونرو! د بيان په آخره کښې د سُنَّت فضيلت او د ژوند يو څو آدابو بيانولو سَعَادَت حاصلووم. تاجدارِ رسالت، شَهْنشَاهِ نبوت صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فرمائي: **مَنْ أَحَبَّ سُنَّتِي فَقَدْ أَحَبَّنِي وَمَنْ أَحَبَّنِي كَانَ مَعِي فِي الْجَنَّةِ** چا چې زما د سُنَّت سره محبت او کړو هغه زما سره محبت او کړو او چا چې زما سره محبت او کړو هغه به په جَنَّت کښې زما سره وي.¹

سینه تیری سُنَّت کامدینه بنه آتا! جنت میں پڑوسی مجھے تم اپنا بنانا

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

عیادت (یعنی د بیمار تپوس کول) سُنَّتِ مُصْطَفَى دے

د رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ 2 فرامین: (1) شوک چي د مريض تپوس کوي هغه د جنت په باغ کنبې کنبيني، کله چي هغه اودريري نو 70 زره فربنتي د شپې پوري د هغه د پاره دُعا کوي. 1 (2) شوک چي د ثواب په طمع د خپل مسلمان ورور تپوس اوکړي، هغه به د دوزخ نه د 70 کالو په فاصله لري کرے شي. 2

اے عاشقانِ رسول! د مريض تپوس کول سُنَّتِ مُصْطَفَى صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ بلکه سُنَّتِ انبياء دے ۶ د خور نبي رسول هاشمي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ عادت مبارک وو چي د کوم يو صحابي (رَضِيَ اللهُ عَنْهُ) د بيماري خبر به ورته ميلاؤ شو نو هغوئي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ به د هغه د تپوس د پاره تشریف ورلو ۶ که چري يو گس به 3 ورخي جُمات ته رانغلو نو هغوئي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ به د هغه په باره کنبې د خلقو نه پوښتنه کوله، که چري هغه به بيمار وو نو د هغه تپوس له به تللو 3 ۶ او که چري د تپوس کولو د پاره به د مدينے منوري آخري سر ته هم تلل وو نو هغوئي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ به

323

1... شعب الايمان، مريض کی عیادت کا باب، جلد: 6، صفحہ: 531، حدیث: 9171۔

2... ابو داؤد، کتاب: جناز، باب: وضو میں عیادت کی فضیلت، صفحہ: 500، حدیث: 3097۔

3... مسند ابی یعلیٰ، جلد: 3، صفحہ: 141، حدیث: 3429۔

تشریف وړلو او د صحابه کرامو (رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ) تپوس به ئې کولو. ¹

مشهور مُفَسِّرِ قُرْآن حضرت مفتي احمد يار خان نعيمي رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ فرمائي:

د حُضُور صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ د اخلاقِ کریمه نه دي چې هغوئي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ به د هر مالداره او غريب تپوس له د هغوئي کور ته تشریف وړلو. ²

د حُضُور صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ عادت مبارک دا وو چې کله به ئې د مريض د تپوس د پاره تشریف يورلو نو فرمائيل به ئې: **لَا بَأْسَ طَهُورًا شَاءَ اللهُ** (يعني هيڅ باک نشته که الله پاک او غواړي نو دا مرض (د گناهونو) نه پاک کونکے دے) د يو اعرابي (يعني د کلي اوسيدونکي) د تپوس د پاره ئې تشریف يورلو نو دا [کلمات] او ئې فرمائيل: **لَا بَأْسَ طَهُورًا شَاءَ اللهُ**. ³

د تپوس کولو او د نورو ډيرو روحاني علاج په باره کښې د نورو معلوماتو د پاره د امير اهل سنت دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَهُ رساله بيمار عابد اولولئ.

د مختلفو سنتونو زده کولو د پاره د مکتبه المدینه بهار شريعت جلد 3 نه حصه 16 او د شيخ طريقت، امير اهل سنت حضرت علامه مولانا ابو بلال محمد الياس عطار قادري رضوي دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَهُ د 100 صفحو کتاب **550 سنت او آداب** واخلئ او او ئې لولئ! د سنت زده کولو يوه

323

¹... مسلم، کتاب: جناز، مريض کی عیادت کا باب، صفحہ: 331، حدیث: 925 خلاصہ۔

²... مرآة المناجیح، جلد: 2، صفحہ: 407۔

³... بخاری، کتاب: المناقب، صفحہ: 919، حدیث: 3616۔

بهرينه ذريعه د دعوتِ اسلامي مدني قافلو کښې د عاشقانِ رسول سره د سنتو ډک سفر کول هم ده.

غم کے باڈل پھٹیں قافلے میں چلو   خوب خوشیاں ملیں قافلے میں چلو
رب کے درپر جھکیں، التجائیں کریں   باپِ رحمت کھلیں، قافلے میں چلو
اللہ پاک دې مونږ له د عمل کولو توفیق راعطا کړي.

أَمِينِ بِجَاوِ حَاكِمِ النَّبِيِّينَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ!   صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

د دعوتِ اسلامي هفته واره د سنتو ډکه اجتماع کښې

لوستلو والا (6) دُرودِ پاك او (2) دُعاگانې

﴿1﴾ د شَبِّ جُمُعے [يعني د جُمُعے د شپې] دُرود

بزرگانِ دینو فرمائيلي دي چې څوک هره شَبِّ جُمُعے (يعني د جُمُعے او زیارت مینځنۍ شپه کښې) دا دُرود شريف په پابندۍ سره کم از کم يو ځل لولي [هغه به] د مرگ په وخت کښې د سرکارِ مدينه صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ديدار کوي او قَبْرِ کښې د داخليدو وخت کښې هم، تر دې چې سرکارِ مدينه صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ به هغه قَبْرِ کښې د خپل رحمت نه ډکو لاسو باندې کوزوي.¹ راځي چې مونږه

هم په شریکه دا دُرود اوواښو:

اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ وَبَارِكْ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ نَا لَتَّبِي الْأُمِّيِّ
الْحَبِيبِ الْعَالِي الْقَدْرِ الْعَظِيمِ الْجَاهِ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ وَسَلِّمْ

﴿2﴾ ټول گناهونه مُعاف

حضرت سَيِّدُنَا اَنَس رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه روايت دے چې تاجدارِ مدينه صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فرمائي دي: خوك چې دا دُرودِ پاك لولي كه ولاړ وو نو كښيناستلو نه مخكښې او كه ناست وو نو اودريدلو نه مخكښې به د هغه گناهونه مُعاف كړے شي. راځئ چې مونره هم په شریکه دا دُرود اوواښو:

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى سَيِّدِنَا وَمَوْلَانَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَسَلِّمْ

﴿3﴾ د رَحْمَتِ اويا دروازے:

خوك چې دا دُرودِ پاك لولي په هغه به د رَحْمَتِ اويا دروازے بيرته كړے شي.¹ راځئ چې دا دُرود هم په شریکه اوواښو:

صَلَّى اللهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

﴿4﴾ د شپږ لاکه دُرود شريف ثواب

حضرت أَحْمَدُ صَاوِي رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ د بَعْضُو بُرْكَانُو نه نقل كوي: دا دُرود شريف يو ځل لوستلو باندې د شپږو لاکو دُرود شريف لوستلو ثواب حاصليري.² راځئ چې په شریکه ئې اوواښو:

323

1... القول البديع. الباب الثاني، ص ۲۷۷

2... افضل الصلوات على سيد السادات. الصلاة الثانية والخمسون، ص ۱۲۹

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ عَدَدَ مَا فِي عِلْمِ اللَّهِ
صَلَاةً دَائِمَةً بِدَاوَامِ مُلْكِ اللَّهِ

﴿5﴾ قُرْبِ مُصْطَفَى صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

يوه ورځ يو کس راغلو نو حُضُورِ اَنُورِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ هغه د خپل ځان او صِدِّيقِ اکبرِ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ تر مينځه کښينولو، په دې باندې صحابه کرام رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ حيران شو چې دا څوک زِي مَرْتَبه [يعني اوچتې مرتبه والا] دے! چې کله هغه لارو نو سرکار صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ او فرمائيل: دے

چې کله په ما باندې دُرُودِ پاك لولي نو داسے ئې لولي.¹

راځئ چې مونږه ئې هُم په شريکه او وائيو:

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ كَمَا تُحِبُّ وَتَرْضَى لَهُ

﴿6﴾ دُرُودِ شَفَاعَتِ

د شَفِيعِ اُمَّتِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فرمانِ مُعْظَمِ دے: څوک چې داسې

دُرُودِ شَرِيفِ اَوَّلِي، د هغه د پاره به زما شفاعت واجب شي.² راځئ چې دا دُرُودِ هُم په شريکه او وائيو:

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَأَنْزِلْهُ الْمَقْعَدَ الْمُقَرَّبَ عِنْدَكَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ

﴿1﴾ د یوزر ورځونیکي:

حضرت سیدنا ابن عباس رضی الله عنہما نه روایت دے چې سرکارِ مدینه صلی الله علیہ و آلہ وسلم فرمائیلي دي: د دې د لوستونکي د پاره فرستے یوزر ورځو پورې نیکی لیکي.¹ راځئ چې مونږه ئې هُم په شریکه اووائیو:

جَزَى اللهُ عَنَّا مُحَمَّدًا مَا هُوَ أَهْلُهُ

﴿2﴾ داسې ده لکه شبِ قدر ئې چې حاصل کړو

فرمانِ مُصطَفَى صلی الله علیہ و آلہ وسلم: چا چې دا دُعا درې ځله اولوستله نو لکه هغه چې شبِ قدر حاصل کړو.² راځئ چې مونږه هُم دا دُعا په شریکه اووائیو:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْكَلِيمُ الْكَرِيمُ، سُبْحَانَ اللَّهِ

رَبِّ السَّمَوَاتِ السَّبْعِ وَرَبِّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ